

Politisk arbeidsgruppe kommuneplanens samfunnsdel

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
81/26	Kommunestyret	24.09.2026

Kommunedirektørens innstilling

På bakgrunn av saksopplysninger i saken fremmes saken uten innstilling.

Vedlegg

1 Saksprotokoll Kommuneplanens samfunnsdel 2026 - 2038 med arealstrategi

Saksopplysninger

I forbindelse med revisjon av kommuneplanens samfunnsdel har kommunen engasjert Asplan Viak til å bistå i utarbeidelse av planen. Det har vært gjennomført flere medvirkningsmøter der det har vært tilrettelagt for politisk deltagelse. I kommunestyrets møte den 18.06.26 ble det fremlagt et forslag til ny samfunnsdel som kommunedirektøren fremmet med intensjon om å få den lagt ut på høring. Det er Asplan Viak i samarbeid med administrasjonen som har utarbeidet høringsutkastet.

Under kommunestyrets behandling den 18.06.26 i sak 55/2026 ble saken sendt tilbake til administrasjonen for omarbeiding, se vedlagte protokoll. Det ble da avtalt at partiene skulle sende inn sine innspill og at man etterpå skulle ha et arbeidsmøte i kommunestyret.

Ordfører satte frist for partiene til å sende innspill til 13.08.26. Nesbyen Høyre og Nesbyen Arbeiderparti sendte innspill innen fristen. Nes Bygdeliste og Nes Senterparti har ikke sendt innspill.

Det ble deretter innkalt til møte i kommunestyret til en felles arbeidsøkt mandag 24.08.26.

I dette arbeidsmøtet var intensjonen å arbeide med de innspill som var fremkommet fra partiene. Det ble dog tydelig i arbeidsmøtet at det var behov for ytterligere arbeid med samfunnsdelen før kommunestyret var klar til å behandle den for å legge den ut på høring. Det fremkom i møte et ønske om at en ad-hoc gruppe eller Hovedutvalget for plan og utvikling skulle ha ansvaret for å jobbe videre med saken før den fremmes for politisk behandling. Man kom ikke til enighet i møtet om det skulle være Hovedutvalget for plan og utvikling som skulle lede dette arbeidet eller om det skulle etableres en ny ad-hocgruppe bestående av utnevnte politikere. Det ble derfor konkludert i møtet med at administrasjonen legger frem en sak og ber kommunestyret beslutte dette. Dette er bakgrunnen for at denne saken fremmes for politisk behandling nå.

Overordnet plan

Kommuneplanens samfunnsdel legger føringer for andre planer i kommunen, f.eks. kommuneplanens arealplan, økonomiplan og 4-årig handlingsplan. Samfunnsdelen er en overordnet og langsiktig plan som skal vise «hvor går vi» og 4 årig handlingsplan skal si mer om «hva gjør vi for å nå målene». Det er derfor meget viktig at kommuneplanens samfunnsdel reflekterer politikkens målsetninger for kommunen.

Økonomiske konsekvenser:

Dersom ad hoc møtene legges nært opp til andre politiske møter så vil det være mindre kostnad forbundet med møtene. Dersom arbeidet legges til Hovedutvalget for plan og utvikling så blir det i møter som allerede er planlagt.

Vurdering:

Under arbeidsmøtet/kommunestyremøtet 24. august -26 ble det altså fremsatt ønske om å nedsette en politisk arbeidsgruppe som kunne utarbeide et utkast til ny samfunnsdel, som senere skal behandles i kommunestyret. I dette arbeidet ønsker kommunestyret at det skal gjøres et godt og grundig arbeid, og at kostnadene til møtegodtgjørelser holdes så lave som mulig. Det ble forslått ulike løsninger for hvem som skal ha dette ansvaret.

De to ulike løsninger ble fremsatt: alternativ 1 er å gi Hovedutvalget for plan og utvikling mandat til å arbeide videre med samfunnsdelen før den fremmes for ny politisk behandling. Alternativ 2 er å opprette et ad hoc-utvalg som arbeider videre med samfunnsdelen, før den fremmes for politisk behandling. For alternativ 2 er det en forutsetning for forankring at alle partier er representert. Det er ulike fordeler og ulemper med disse alternativene.

Alternativ 1 – fordeler:

Fordelene med å gi Hovedutvalget for plan og utvikling ansvar for å utarbeide forslag til utkast til ny samfunnsdel, er at dette allerede er et godt etablert utvalg som uansett skal avholde jevnlige møter. Utvalgene består allerede av medlemmer fra ulike partier. Partiene har selv valgt sine representanter inne i dette utvalget bl.a. utfra kriteriet om at dette er saker som engasjerer medlemmene. Dersom utkast til samfunnsdel blir behandlet i allerede planlagte møter, vil ikke dette arbeidet medføre ekstrakostnader for kommunen. Videre er dette utvalget godt kjent med planarbeid og planprosesser fra andre saker de har til behandling.

Alternativ 1 – ulemper:

Ulempene ved alternativ 1 er at utkast til ny samfunnsdel kun vil bli utarbeidet av politiske representanter som arbeider med plansaker, og alle har heller ikke fast plass i kommunestyret. Politisk valgte representanter fra Hovedutvalget for livsløp eller formannskapet vil heller ikke være direkte involvert i arbeidet med utkastet. Kommunestyremedlemmer som sitter i livsløputvalget eller formannskapet vil ikke være representert i arbeidet med utkastet.

Dette utvalget har i utgangspunktet mange saker til behandling og har større mengder sakspapirer til behandling. Det betyr at det muligens kan oppstå behov for å holde ekstramøter bare for arbeidet med samfunnsdelen.

Alternativ 2 - fordeler:

Fordelene med å opprette et ad hoc-utvalg for å utarbeide forslag til utkast til ny samfunnsdel er at kommunestyret oppnevner et utvalg hvor flere interesser i kommunen er representert. Partiene velger selv de medlemmene som er mest motiverte for å sitte i et slikt utvalg.

Alternativ 2 – ulemper:

Ulempene med et ad hoc-utvalg er at partiene må bruke tid på å velge medlemmer som skal utarbeide forslag til nytt utkast til kommuneplanens samfunnsdel. Dersom mange medlemmer tilhører ulike utvalg, vil flere møtedeltakere ha rett på møtegodtgjørelse, noe som gir økte kostnader for kommunen.

Kommunedirektøren forholder seg til at det allerede er oppnevnt et Hovedutvalg for plan og utvikling som håndterer kommunens plansaker. All den tid det kom opp i et arbeidsmøte flere alternativer til organisering av dette arbeidet, legger kommunedirektøren opp saken med 2 alternativer og foreslår ingen løsning fremfor noen annen.

Forslag til vedtak

Alternativ 1: Hovedutvalg for plan og utvikling gis mandat til å utarbeide nytt oppdatert utkast til kommuneplanens samfunnsdel. Møtene avholdes i hovedsak etter saksgang i utvalgsmøtet.

Alternativ 2: Kommunestyret oppretter et ad hoc-utvalg som utarbeider utkast til kommuneplanens samfunnsdel. Bygdelista velger ett medlem til utvalget, øvrige partier velger to medlemmer til utvalget. Møter i utvalget avholdes etter saksgang i det utvalget hvor flest av ad hoc-utvalgets medlemmer deltar.